

Kasvualusta-hankkeen ennakkointityöpajamalli

RAPORTTI

Työpajamallin tarkoitus ja kohderyhmä

Kasvualusta – uusille urille ja innovaatioille -hankkeessa kehitettiin ennakkointityöpajamalli, jonka tavoitteena oli tukea erityisesti mikro- ja pk-yrityksiä tulevaisuuteen varautumisessa ja teknologiaosaamisen kehittämisessä. Malli perustuu osallistavaan ja vaiheittain etenevään työpajaprosessiin, jossa ennakkointitiedon hyödyntämistä ja tekoälyn käyttöä opitaan rinnakkain konkreettisin harjoituksin.

Työpajojen tavoitteet

Työpajojen ensisijaisena tavoitteena oli lisätä yritysten ymmärrystä ennakkoinnista osana liiketoiminnan kehittämistä. Tämän lisäksi työpaja antoi osallistujille valmiuksia soveltaa generatiivista tekoälyä osana yrityksen päivittäistä toimintaa, esimerkiksi sisällöntuotannossa, markkinoinnissa ja/tai strategisessa suunnittelussa.

Osallistujaviestintä ja valmistautuminen

Ennen työpajaa osallistujille toimitettiin selkeät ennakko-ohjeet. Näihin sisältyi työpajan aiheet ja ohjelma, osallistumisen edellytykset (esimerkiksi oman kannettavan tietokoneen mukaan ottaminen) sekä saapumisohjeet. Lisäksi tarjoilujen erityistarpeet huolehdittiin etukäteen. Järjestäjän vastuulla oli huolehtia tilajärjestelyistä, verkkoyhteyksistä ja opastuksesta, jotta osallistuminen oli sujuvaa ja saavutettavaa kaikille.

Työpajojen rakenne ja eteneminen

Työpajojen rakenne suunniteltiin selkeäksi ja johdonmukaiseksi. Tilaisuudet käynnistyivät avaussanoilla, joissa esiteltiin sekä hankkeen tausta että työpajan tavoitteet. Tämän jälkeen siirryttiin asiantuntijapuheenvuoroon, jossa syvennyttiin valittuun ennakkointiteemaan. Tauon jälkeen oli vuorossa työpajan käytännön osuus eli niin sanottu osallistava "hands-on"-vaihe. Työpajan lopuksi käytiin yhteinen keskustelu ja kerättiin palaute jatkokehitystä varten. Keksintösäätiön edustaja oli mukana kahdessa työpajassa asiantuntijaroolissa kertomassa mm. tekoälyn käytöstä ja immateriaalioikeuksista.

Käytännön harjoitukset ja tekoälyn hyödyntäminen

Hands-on-osuudessa osallistujat pääsivät ohjatusti ja ryhmissä kokeilemaan tekoälyn käyttöä valituissa tehtävissä. Tehtävät liittyivät esimerkiksi kilpailijakartoitukseen, markkinointitekstien kirjoittamiseen, kiertotalouden suunnitteluun tai ennakointikartan tutkimiseen ja tarkasteluun. Osallistujia rohkaistiin hyödyntämään joko oman yrityksen tietoja tai vaihtoehtoisesti malliyrityksiä.

Tekoälyn käytön opetuksessa keskityttiin erityisesti hyvän syötteen (promptin) laatimiseen ja siihen, miten tekoälyä ohjataan tuottamaan haluttuja vastauksia. Lisäksi käsiteltiin tekoälyn käyttöön liittyviä rajoitteita ja riskejä, kuten tietoturvaa ja tiedon luotettavuutta.

Työpajan jatkuvuus ja sovellettavuus

Toimintamalli mahdollistaa työpajojen järjestämisen joko yksittäisinä tilaisuuksina tai jatkumona, jossa osallistujien osaaminen rakentuu vaiheittain.

Jatkumomallissa kukin työpaja syventää edellisen aiheita ja tähtää lopulta esim. yrityskohtaisen ennakointikartan laatimiseen. Näissä työpajoissa huomioitiin myös ensikertalaiset.

Yhteenveto ja hyödyt

Ennakointityöpajamalli on osoittautunut toimivaksi keinoksi yhdistää tulevaisuusajattelu ja teknologinen osaaminen konkreettisella ja osallistavalla tavalla. Se tukee yrityksiä ennakoimaan toimintaympäristön muutoksia ja soveltamaan tekoälyä osana oman liiketoiminnan kehittämistä.

Kasvualusta-hankkeen ennakointityöpajasarja toteutui kokonaisuudessaan suunnitellusti ja osallistujien palaute oli erittäin myönteistä. Työpajat koettiin hyödyllisiksi ja innostaviksi, ja erityisesti tekoälyn käytännön harjoitukset madalsivat osallistumiskynnystä ja herättivät kiinnostusta uudenlaisiin ratkaisuihin. Osallistujat ilmaisivat halunsa jatkaa ennakointityötä työpajojen jälkeen itsenäisesti tai osana organisaationsa kehittämistoimintaa. Työpajasarja vahvisti sekä osaamista että verkostoitumista, ja loi pohjaa pitkäjänteiselle tulevaisuusajattelulle alueen yrityksissä.

